ИЮЛЬ
23
Воскресенье
1939 он
№ 168 (2808)
Сэн 10 мунгэ

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

SOVEED УХІВУУДІІЈІ BOLЬŞEVIIG ХУМУУҮҮLELGE

Leenin—Staalinai paarti ba soveed praviitelьstvo bolbol mani xyygedei enxe elyyr, fiçeske xygzelge ba kommuns xymyyzelge tuxainь esesusaraşagyi xaluun anxaral organa. Byxii gyren, manai xii oobşçestvo bolbol soveed e grazdaniin byxenei bii bolon momeer theenь xoişo, tenei ami beje b x myyzelge xainь anxarana. Oron xadaa ygedei tulada jyyşji xairalgyi: tedenerte erxim dvoreeyd ba paarknuud ygtene, tenerte xeden miangaad şineyd hurguulinuud barigdana, ixamşag biblioteekenyyd, kio, teaatrnuud, xyygedei saaud, sportiivno ploşçaadkaud, xyygedei tymer zamuud iguulagdana. Kapitaliis bopolşolgiin zutar habarnuudiiji eegyi şine xyydei, erxe syleetei, xysetei, ylьtyyrne xynyydei yje xaa Staalinska anxaralai gaiamşag tujaanuud doronь urna.

Manai xyyged xadaa sociazmiin byxii tuilaltanuudai sleednigyyd myn. Edener olbol esege ba axanaraigaa roiiçeska temeselei olon zilei enyydiijinь abxa ba mynөө anai xarahaar baitar urgan igaa kommuniis oobşçestvoo oroxo baina. Zoriigo jyyb bel, znaaninuudiiji sugluuldanь xyygedte tuhalaxa, ommuniizmiin aguujixe zdaaiin barilgiiji dyyrgeze şadaaar zorimgoi, ynen sexe ba agoroodno xynyydiiji tedeerhee xymyyzyylxe.

„Xerbee manai urgaza jabaa e tuxai xelexe boloo haa,— oveedyydei Onso XVII eezd deere nyx. Zdaanov xee hen,—ene xadaa tereen tuai stiixeer xelexiiji xysemeer, me teeme myn. anai yxibyyd bolbol jamar exe, zorimgoi niydenyydeer elxeiji xaranab!

Tedenerte, jireedyi sagta egdenxei xargii daişalan ab. Manai xyyged jixe bolxoo, jamar gaixamşag xynyyd olxo geeşeb! Tedener xadaa a yjiingee jabuulza baigaa ydelmeriiiji ynen sexeer dyyrexe geze bidener naidanab".

Xeden millioon Soveed xyyed bolbol pioneerske organiaacanuudai zergenyydte negeenxei. Tedener xadaa guujixe Leeninei zaxiaanuuiji xododoo daxaxabdi, xyse a ami bejee xairalangyi, kommuniizmiin xeregei tyloo temeexeer belen baixabdi geze laatvajaa ygene. SSSR-te 13 illioon pioneernyyd toologono. Edener xadaa huralsala erxim zişeenyydiiji xaruulad, nauukanuudai yndehe uurinuudiiji şudalanad, voeenne xeregiiji yzened, myyekede, zivopiisьte ba busad skyysstvonyydte şadabarinuuiji oehedtөө xygzyylned.

Soveed patriotiizmiin dyyx bolbol manai pioneernyydeer dyyrgegdedeg praktiiçeska xeden miangaad baga jixe xeregyydtenь xaragdana. Tatiişçevo seloogoi (Saraatovska ooblastь) dunda hurguuliiin pioneernyyd bolbol „Pobediitelь" kolxoozoi malaza lai feermenyydeinь zaluu maliiji xaruuhalalgada gaixamşag şeevstvo organizovaalaa. Taban zilei torşo soo, yxibyyd xadaa 20 morid ba 37 ynieediiji urguulaa. Pioneernyyd bolbol Şyyre Sergeejevaagai xaruuhalhan erxim moriiiji, yngeregşe zilde, Ulaan Aarmida ygөө. Mynөө, Şyyre xadaa baha le Ulaan Aarmida ygexөөr xaraalagdahan „Udaarnig" moriiiji şeevstvovelne. Ene metiin olon zişeenyydiiji nereleze bolxo baina. Ede zişeenyyd xadaa tyrel Ulaan Aarmi tuxaigaa manai edir zaluu yjiin anxaraliijinь, Ulaan Aarmidaa xizaarlaşagyigөөr inaglalgiijinь todorxoigoor xarakterizovaalna.

Hajaxan, soveed baatar—podvoodnig, Soveed Sojuuzai geroi nyxer Byrmiistov bolbol Mariuupoliiin pioneernyydei gryyppehee bişeg abaa, yxibyyd xadaa socialiizmiin oronoigoo uhan xilenyydiiji xamagaalgada xaişan geed beledxeze baihanaa, tereen soogoo xөөrened. Olonxi pioneernyyd bolbol signaalnuudai xuriaangii sugluulbarinuudiiji jixe honirxoltoigoor yzened, bojevoi koraabiьnuudai klaassnuud ba baiguulamzatainь tanilsanad.

Ijyyliiin 18-da, Moskvaada, Byxesojuuzna fizkylьtyyrne paraadta baihan xyn xadaa soveed xyygedei amzaltanuudtanь jixete bajarlaa. Moskvaagai edir zaluu fizkylьtyyrnigyydei koloonno bolbol egeel gaixamşag zreelişçe baigaa. Ede enxe elyyr edir zaluuşuudiiji xarahan xyn bolbol edenerei jixe bolxodonь, edenerhee jamar gaixamşag talaantta, geroiiçeska xynyydei urgan garxiijinь todorxoigoor medene. Ulaan plooşçadь deere, Kreemliiin xananuudai oironь, soveed xyyged bolbol zol zargaltai ba bajartai azabaidaliiji tedenerte xen ygөөb, tereende,—edir zaluu fizkylьtyyrnigyydei vestypaalxiijinь esegiin anxaraltaigaar xaraza baihan nyxer Staalinda, xaluun mederelei ygenyydteigeer xandanad.

Ene zilde, pioneerske laagerьnuudai toonь nileed jixe boloo. Gansa le profsojuuzuud bolbol 250 miangahaa deeşe tyxerigiiji pioneerske laagerьnuud, xyygedei amaraltiin baişanguud ba sanatoorinuudta, assignovaalaa. Ene zun, oronoi pioneerske laagerьnuudta, 2 millioon gurban zuun miangan xyrter xyyged, tere toodonь—kolxoozniguudai olon xyyged baina.

Pioneerske laagerь bolbol ugaa jixe xymyyzyylgiin roolьtoi baina. Soveed xyygedei intereesyydenь jixe yrgen ba eldebjanziin baina: tedener xadaa delxei deere bolzo baigaa byxii jyyme tuxai medexiiji xysened; urdanь xynyyd bolbol gazar deere xaişangeed azahuuhan tuxainşji, Xoito poolius tuxaişji, ulasxoorondiin azabaidaldaxi hyylşiin sobiitinuud tuxaişji. Yxibyydei olontooto asuudalnuudta xariuusaxiin tula, tedenerei dunda xymyyzyylgiin xydelmeriiiji haizaruulxii tula, tedenerei kommuniis xymyyzelgiiji johotoigoor organizovaalxiin tula, pioneerske otriaaduudai hainaar beledxegdehen vozaatanuudai kaadrnuud xeregtei. Pioneerske otriaad, xyygediiji kommuniis xymyyzyylgiin centraalьna figyyre myn geze xelexede bolno. Zygөөr, vozaatanuudai kaadrnuudiiji beledxelgiin xereg hain bişe baina. Zişeenь, Kyyrske ooblastьdo, oloxon pioneerske laagerьnuudta staarşa vozaatanuudanь ba naçaalьniguudanь, yşөө nahaa xysөөgyi xynyyd baina. Tedenerei beledxelge ba oopedtonь naidaza bolxo aal, xyygedei xymyyzyylgiiji tedenerte daalgaza bolxo aal. Vozaatanuudai hula beledxelgenь jamar jyymende xyrgeneb gebel, tedener bolbol olonxidool, pioneernyydei elementaarna asuudalnuudtanь xariuusaza şadadagyi.

Soveed xyygedei xymyyzelge tuxainь anxaral xadaa byxii soveed obşçeestvennostiiin, egeel tyryyşeer, intelligeenciin xeregenь myn. Yngeregşe zilde, pioneerske laagerьnuudta sag yrgelze jabaza, yxibyydte spektaaklьnuud ba konceertnyydiiji tabiza baixa gehen uriaaltaigaar, iskyysstviin byxii xydelmerilegşedte xandahan, iskyysstviin deejatelьnyydei gryyppiin yysxelgiijinь ali bolxoor urmaşuulxa xeregtei.

Goorodto ylehen xyygedei zunainь amaraltiiji organizovaalxa tuxai asuudal tusagaar baina. Honin ekskyyrsnyydiiji, sportiivno sorevnovaaninuudiiji jabuulxa, oboroonno kryzooguudai xydelmeriiiji yrgenөөr delgeryylxe xeregtei.

Zunai sezoon tyleg dundaa jabana. Byxii organizaacanuuda, egeel tyryyşeer komsomoolьsko ba profsojuuzna organizaacanuudai zorilgonь jyyb gebel, laagerьnuudta xymyyzyylgiin xydelmeriiiji byxii xemzeegeerenь haizaruulxa, laagerьta baixa zuuraa өөriingөө krygozooriiji yrgedxexiijinь manai xyygedte tuhalaxa.

(„Praavdiin" tyryy bişeghee).

Ybehe xuriaalgiin tyryy xynyydei oopediiji zvenoo, brigaada byxende delgeryylje!

XYSEJӨӨ ZYBӨӨR XEREGLEXE

Xori (telefoonoor abtaba). Ijyyliiin 15-da ybehe xuriaalgiin plaan aimag dotor 9,9% dyyrgegdehen gexe gy, ali 8440 gektaar sabşalangai gazar sabşagdahan baina. Aimagai olonxi kolxoozuud ta kolxoozniguud xadaa ybehe xuriaalgiin xydelmeride xysedөөr mobilizovaalagdaagyi ba xuriaalgiin prostoi maşiinanuud ton xangaltagyigөөr xereglegdene. Kaganooviçiin neremzete kolxoozoi 4 kosiilkanuudanь, 1 morin tarmuuranь xydelmerilnegyi; 118 kolxoozniguud ybehe xuriaalga deere xydelmerilxe aad, oroidoo 91 xyn xydelmerilne. Myn, Anaagai somonoi, Zdaanovai neremzete kolxooz eneenhee deere bişe baidaltai.

Aimagai gazartariaalangai ba xytelberilxii organizaacanuud bolbol ybehe xuriaalgiiji bogonixon bolzorto ynder şanartaigaar dyyrgexiin tulada byxii xysejөө xuriaalgada xysed mobilizovaalxa, prostoi maşiinanuudiiji otliiçnoor, xysedөөr xereglelgiiji xangaxa— ton şuxala zorilgotoi.

BUXAAJEV.

Maiska pleenymei togtool jamaraar dyyrgegdeneb

Muxar- Şiber. (Manai speckoorrhoo, telefoonoor abtaba) Ene zilde Muxar-Şiberei aimagai kolxoozuud bobol 45 miangan gektaar sabşalangai gazarhaa 69620 toonn ybehe abxa plaantai aad, ijyyliiin 20-do aimag dotoroo 8911 gektaar sabşaza, plaanaa 19,8 proceent dyyrgee. Myn, 5776 toonn ybehe hyrileze, vaalova sbooroigoo plaaniiji oroidoo le 8 proceent dyyrgeed baina.

Aimagai byxii kolxoozuud xadaa ybehe xuriaalgiiji, yiledberiiingөө plaanuudai johoor, xydelmeriiin 12-16 ydernyydte dyyrgexe johotoi jym. Teed, aimag dotoronь ybehenei maassova xuriaalga exilheer 13 xonood baina. Ene geegdelei gol şaltagaanuudanь jyyb gexede, aimagai organizaacanuud (BKP (b)-ein aikoomoi sekretaarь nyx Piisarev, aimgyisedkoom—Budazabei ba RAIZO—Romaanov) bolbol ybehe xuriaalgiiji xeregseegeegyi ba tyrgөөr dyyrgelgede şuxala xemzeenyydiiji abaagyi baina. Xarin, BKP(b)-ein aikoom bolbol xuriaalgiin exilhenhee xoişo xaxad hara bolood baixadanь, ysegelder, niutaguudta ypolnomooçenonuudiiji elьgeexe geze şiidehen baina. Myn, aikoom, aimgyisedkoom xadaa niutaguudta gargahan xynyydeigee xydelmeriiiji kontroliirovaldaggyi ba edenь kolxoozuudta azalai discipliiniiji haizaruulxiin tula jamarşji xemzeenyydiiji abadaggyi, kolxoozniguudai dunda agitacioonnomaassova xydelmeriiiji delgeryylgii organizovaaldaggyi baina.

Baha, aimagainь MTS-yyd bolbol paar xaxalalga, tariaa xuriaalgada beledxeliiji jabuulxahaa bişe, ybehe xuriaalgiin talaar jyyşji xenegyi (paar xaxalalga, urgasa xuriaalgada beledxelenşji myn le geegdeltei). Zişeelxede, Gaşain MTS-iin ybehe sabşalgiinь nege traaktor xadaa Suulga niutagta xydelmerigyi xebtene. Eneeniiji ybehenei xuriaalgada xereglexiin tula xemzeenyyd abtanagyi.

Gadna, aimagai organizaacanuud ba kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol ybehenei xojordoxi sabşalgiiji xeregseenegyi. „Ybehen hain, negedexi sabşalgaaraa le mainuudaa tezeeleer xangaxabdi" gehen ton buruu tendeence delgerenxei.

Ede faaktnuud xadaa BKP(b)-einCK-geiMaiska pleenymei togtoolnuudiiji xereg deerenь bejelyylxiin tyloo Muxar- Şiberei amagai organizaacanuudai bolьşeviig johoor orolsoogyi baihiijinь xaruulna.

D. RINÇINOO.

Oopeduudiiji olonoi dostojaani bolgoxo

Zagarai (telefoonoor abtaba). Zagarain aimagai kolxoozniguud bolbol hyylei yjede nileed bytөөseteigөөr, hainaar xydelmerilze baina. Ijyyliiin 20-do, Noovo-Briaanskiin selьsoveedei, Teelьmanei neremzete kolxooz bolbol 800 gektaariiji sabşaza, plaanaa 60% dyyrgebe. XVIII-daxi partsjeezdiin neremzete kolxooz 864 gektaar gazariiji sabşaxa plaantai aad, tereneigee 464 gektaariiji sabşaba. Kiirovei, Voroşiilovoi, Staalinai neremzete kolxoozuud plaanaa myn le 50-aad proceent dyyrgeed baina.

Gexetei xamta, azalai discipliiniin ba politiiçeske-maassova xydelmerinyydei ton xangaltagyigөөr tabigdahan deerehee, Leeninei, Mooloto oi neremzete, „Kraasna oopetnig", „SSSR-ei Oboroono" kolxoozuudta ybehe xuriaalga muugaar, organizoovanno bişeer jabuulagdaza baina geze serьjooznoor temdeglexe xeregtei. Ede kolxoozuud, ybehe xuriaalgiingaa plaaniiji 20-25% deeşe bişe dy rgee. Ende ydereinь noormonuud dyyrgegdenegyi.

Aimagai kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol ybehe xuriaalgiiji oiriin ydernyydte dyyrgexiin tula kolxoozno maassiiji byxiidenь mobilizovaalxa, staxaanovcuud—tyryy xynyydei xydelmeriiin erxim meetod ba oopeduudiiji byxii xemzeegeerenь yrgenөөr delgeryylxe ba tedenei zergiiji byri yrgedbe xe johotoi.

FOMIIN.

Ybehe xuriaalga organizoovanno bişeer jabuulagdana

Ene zilei ynder urgasatai sabşalan xadaa eneeniiji organizoovannor ba tyrgen teempteigeer xuriaaza abaxiiji erine.

Tiin geter, Jaruuniin aimagai zarim kolxoozuudai xytelberiledşed bolbol ene zilei ybehe xuriaalgiin xydelmerinyydiiji samotioogto tabiaad huuna. Aimagai kolxoozuud bolbol ybehe xuriaalgaa, jixe geegdeze ba muu beledxelteigeer exilhen baina. Xuriaalgiin maassova xydelmerinyyd ijyyliiin 7-9 ydernyydte exilhen baibaşji, mynөө xuriaalgiinь plaan aimag dotoroo oroidoo 7 proceent dyyrgegdeed baina. Zarim kolxoozuud xadaa ybehe xuriaalgada xaişa xeregeer beledxehenliinь eliryylegdeze baina. Xeden olon kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol ybehe xuriaalgada otliiçno beledxelgiiji xangaxa johotoi aad, ene xydelmeriiiji samotioogoor jabuulaa.

Pogroomninsko selьsoveedei, Kiirovei neremzete kolxooz ene zilde 2295 gektaar sabşaxa johotoi aad, ijyyliiin 18-da arai geze 232 gektaariinь sabşaad baina. Olonxi maşiniistnuudanь ydereigөө noormiiji dyyrgenegyi. Kolxoozniguudai dunda polit-maassova xydelmeri, socialiis sorevnovaani organizovaalagdaagyi baina. Kolxoozoi pravleeniiin tyryylegşe nyxer Beloyysov gegşe hainaar xydelmerilze baihan staxaanovcuudai—kolxoozniguudai zergiiji yrgedxexiin tula xemzeenyydiiji abanagyi. Gerei-ezed—40 exenernyyd xydelmeride xabaadanagyi. Ene kolxoozdo, Stepaanov S. gexe metiin xydelmeride gardaggyi looderьnuud olon. Edeende jamarşji xemzee abtanagyi.

Yxerei somsoveedei, Kaganooviçiin neremzete kolxooz (tyryylegşenь Moşaanov) bolbol xydelmerijөө boloşogyi muugaar organizovaalna. Maşiniistnuudanь ydertөө 1,5-2 gektaarhaa deeşe sabşanagyi. Maşiniist Şçerbakoov gegşe 10 yderei torşo soo miil 10 gektaar sabşaa. Iime muu xydelmeri jyyn deerehee boloob gexede, negedexieer, kolxoozoi xytelberilegşedei zyghөө bolьşeviig xytelberi ygei ba organizoovannostьgyi, azalai discipliiniin hula, xydelmeridөө 9-10 sagta garaad, 5-6 sagta busadag baina.

Gadna, xydelmeriiin şanaranь ton muu. Zarim kolxoozniguud jixiiji sabşaxiin tyloo orolsood, hain şanarai tyloo temesenegyi. Kolxooznig S. D. Bazarai bolbol xuriaalgiiji sabotiirovalna: „noormojoo dyyrgexiin tula temesehenei xereg baixagyi"—gehen ygenyydiiji kolxoozniguudai dunda taraana. Myn, kolxooznig Z. Balzanimiin gegşe maşiniingaa morinoi niurga gemteeze, xydelmerihөөnь gargaahaa „amarxabdi"—geze jabadag baina. Baha, kolxooznig Erdeni Bazarai xadaa maşiinajaa zoriuuta handaaza, xydelmerilxiinь boliuulaad baina.

Kolxoozoi pravleeniiin tyryylegşe xadaa ene mete faaktnuudiiji xedii hain medeze baibaş, jamarşji xemzee abanagyi.

Myn, Koondiin somonoi kolxoozuud bolbol ybehe xuriaalgiin talaar pozoornoor geegdeze baina. Leeninei neremzete kolxoozoi tyryylegşe Batamynkyyjev xadaa ybehe xuriaalgiin kampaaniiji oroidoo xytelberilnegyi, xarin hanaa amarxanaar huuna.

Tereenhee gadna, ybehe xuriaalgiin xydelmeriiin yçood aixabtar busaidanxai. Kolxoozniguudai yder byxende xehen xydelmerinyydte narin niagta yçood jabuulagdanagyi. Azalta yderei noormo xadaa gektaaraar bişe, xarin xedii ceentner ybehe xuriaaza abahanainь zergeer togtoogdohon baina. Ene praaktika bolbol BMASSR-ei Narkomzeemei agrozaabariaar buruuşaagdahan ba azaliiji, yçoodiiji zybөөr organizovaalgada jixeer haad uşaruul dag baina.

Ene metiin faaktnuud gansaş ene kolxoozdo bişe, xarin busad olon kolxoozuudta yzegdene. Aimagai gazartariaalangai tahag xadaa kolxoozuudta azalii zybөөr organizovaalalgiiji xangaxiin tula konkreetne xemzeenyydiiji abxa ujalgatai.

B. Ceziipov.

XURIAALGIIN TYRYYŞYYD

Biçyyrei aimag i, Zaganai somonoi, Kaarl Maarksai neremzete kolxoozoi ybehe xuriaalgiin brigaada bolbol ybehiiji ton tyrgөөr, hain şanartaigaar xuriaaza baina. Ene brigaadiin xazuurşad nyxed: Dulmazab Dorziin, Dariima Danzanai gegşed 0,60 gektaar gazariiji sabşaxa noormotoi aad, yder byri 0,90 gektaar xyrter sabşana.

Hajaxan, kolxoozoinь pravleeni 5 xonog soo, ybehe xuriaalgiin xydelmerinyydei itoogiiji gargaxa zuuraa, ene brigaadiiji (brigadiiranь nyxer D. Dorziin) tyryy brigaadada toolozo, kolxoozoigoo damzuulgiin ulaan tugiiji bariuulba. Gadna, ende erxim hainaar xydelmerilhen kolxoozniguud—staxaanovcuudanь şagnagdaa.

Ene brigaadiin çleengyydei dunda gazeed, zurnaalnuudai unşalga jabuulagdaza baidag.

M. OŞOROI.

XILIIN SAANAHAA TELEGRAAMMANUUD

Loondondo Beneeşiin jirelge

Loondon, ijyyliiin 19. Mynөөder, Çexo-Slovaacka respyyblikiin prezideent baihan Beneeş xadaa AXŞ-haa Loondondo jirebe. Gazeedei korrespondeentnyydtei beseede xexe zuuraa, Beneeş bolbol jirexe zilei exin boltor Loondondo baixiiji xaraalanab geze medyylbe.

(TASS).

Danciigdaxi poolьsko generaalьna komissaarai proteest

Pariiz, ijyyliiin 19. (TASS). Gavaas aagenstviin medeesehenei johoor, Danciigdaxi poolьsko generaalьna komissaar bolbol mynөөder Danciigska senaatada bişeg bariuulba, tereen soogoo, danciigska veerfinyyd deere azalladag poolьsko xydelmerişediiji xydelmeriheөnь oloor gargalgada esergyy ba zyyn Pryyssiiin xile deerexi tamoozenno kontrooliiin talaar Poolьşiin erxe xahalgada esergyy protestvovaalna.

Gylansyydexi polozeeni

Loondon, ijyyliiin 19. (TASS). „Taiims" gazeedei medeesehenei johoor, Gylansyydexi ulasxoorondiin seettlьmeentiin mynicipaalьna soveed bolbol settlьmeentiin policeiske oorganuud deere kontrooliiiji bii bolgoxo tuxai japooncuudai eriltiiji buruuşaana.

Japooncuudai vodoprovoodoi „ebderşehen" deerehee Amoihaa abdag uhaar Gylansyyji xangaxahaa arsahaniinь eli baina. Seettlьmeentiiji uhaar xangalgiin polozeeni bolbol mynөө xyrter xubilaagyi zandaa baina.

Praagada, Gaaxiin busalga

Loondon, ijyyliiin 19 (TASS). „Deili telegraaf end moorning poost" gazeedei medeesehenei johoor, Çexo-slovaacka prezideent Gaaxa bolbol Giitlertei uulzalga tuilaxiin amzaltagyi hedelgenyydei hyylde, Berxtesgaadenhaa Praagadaa busaba. Berxtesgaadende Gaaxiin oşoxodonь, tereniiji byxeli yderei torşo soo, uulzalga xylieexiiji baalhan ba esesei eseste uulzalgahaa arsahan baina.

Moskvaada bolhon fizkylьtyyrnigyydei byxesojuuzna paraad tuxai amerikaanska xeblel

Nьju-Ioork, ijyyliiin 19. Byxii gazeedyyd bolbol Ulaan plooşçadь deere bolhon, fizkylьtyyrnigyydei byxesojuuzna paraad tuxai Moskvaahaa jirehen medeeseliiji tolilno. Amerikaanska gazeedyydei korrespondeentnyyd bolbol soveed sportsmeenyydei doriuun baihaniiji ba xyse şadaliiji temdeglene.

„Nьju-Ioork taims gazeedei korrespondeent bişene: „Fizkylьtyyrnigyydei paraad bolbol fiziiçeske belen baihanai ba soveed zaluuşuudai omog doriuun baihanai demonstraaca bolbo. SSSR-ei olo-millioonno zaluu xynyyd bolbol zavooduud deere ba kolxoozuudta, fiziiçeske intensiivne beledxeliiji garana'.

Asso şieited prees aagenstviin korrespondeent bişene: „Paraad bolbol jireze jabahan dainda soveed zaluuşuudai belen baihiiji xaruulba".

Korrespondeentnyyd bolbol өөhediingөө medeeselnyydte, paraad tuxai todoor xelene.

(TASS).

Xitaddaxi vojeenne jabuulganuud.
ZURAG DEERE: Yxibyydei gerte xymyyzegşe.
(TASS-iin fotoxrooniko).

Xitaddaxi vojeenne jabuulganuud

(Çynclinhee ba Şanxaihaa, TASS-iin korrespondeetnyydei medeesehenei johoor)

CEENTRAALbNA XITADTA

Ijyyliiin 13-da, japooncuud bolbol Dyntiinxy nuurai xoito erje deere baihan Çzynşaaniiin dyte şadar xeden zuun xyntei desaantiiji şineer buullgaba. Desaant ba xitad oborooniin xoorondo baildaan bolno.

Froontiin busa uçaastoguud deere xubilaltanuud boloogyi.

Urda Xitadta

Kantoonhoo xoişoo, Xyasiaaniiin raioondo baildaan yrgelzelne. Kantoon-Xyasiaaniiin şosseine xargii deere, xitad seregyyd bolbol gurban miangan xyntei japoonsko otriaadiiji butasoxihon baina. Baildaan soo japoonsko 500 garan soldaaduud aluulaa.

* * *

Ijyyliiin 12-to, xitad eskadriili bolbol Kantoon-Xanbkoyyske tymer xargiin dergede baihan japoonsko poziicanuudta dobtolbo. Ene yderte, xitadai samoliooduud 30 boombonuudiiji xajaza, Tiinbxeedexi Kontoon şadar aerodroomiiji boombodobo.

Ijyyliiin 1 -de, Xitadai 9 samoliooduud xadaa Kantoonoi urda teexi Cziaanmiini ba Sinxoin dergede baihan japoonsko poziicanuudiiji boombodobo.

* * *

Oficiaalbna medeegei johoor, ijyynb hariin torşo soo japoonsko aviaaca bolbol Xenaaniiin proviincadaxi gooroduudta 18 daxin dobtolhon baina. Japoonsko samoliooduudaar xajagdahan olon tooto boombonuud tehereegyi.

Xoito Xitadta

Şanbsii proviincadaxi froontiin xeden olon uçaastoguud deere şanga baildaanuud yrgelzelne. Daokau-Cinxyagai tymer xargiin baruun uçaastoghaa xoişoo dobtolhon japoonsko koloonno bolbol Lianbçeçzeeniiin seektorte barigdaba. Japooncuud bolbol ene goorodoi baildaanda 1 mianga garan xynyydee geebe.

Çzendo-Taijyaanbska tymer xargiihaa, urda zygiiji bariza jabahan japoonsko koloonno bolbol Ziaoçzoudaxi (Taioaniiin zyyn-urda tee) baildaanda, 1 miangan xynyydee geehen baina. Liaoçzoy bolbol xitaduudai garta.

Ijyyliiin 7-do, Japooncuud bolbol Piniaohaa urda tee baihan Czinbjyaaniiji ezelbe.

Şanbsiiin baruun-urda, xitad seregyyd bolbol japoonsko xojor diviizinyydte şanga esergyyselgiiji yzyylee. Cziansiaaniiin raioondo, ede diviizinyyd bolbol xitad çaastbnuudtai baildaanda 2 miangan xynyydee geebe.

Xiliin saanahaa telegraammanuud

Danciigta germaanska seregyydiiji olodxolgo

Loondon, ijyyliiin 17. (TASS). „Nbjus kroniikl“ gazeedei medeesehenei johoor, Danciigta baihan germaanska 17 miangan „tyriistnyydei“ dunda germaanska regyliaarna seregyyd bii gene. „Deili telegraaf end moorning poost“ gazeedei medeeselei johoor, Danciigta germaanska 15 miangan seregyyd asaragdahan baina.

Poolbsko xiliin dergede baihan Danciigai raioondo vojeenne şine bexizyylgenyydei barilga delgerene. Strategiiçeska gazarnuudta, bexizyylegdehen betoonno pyynktnyyd bii bolgogdono, taankanuudta zoriuulagdahan tranşei ba xaaltanuud baiguulagdana.

Marookkodoxi jixe tyimernyyd

„Taims“ geze, angliiiska gazeedei medeesehenei johoor, francuuzska Marookkodoxi ugaa jixe plooşçadb xadaa tyimerte oruulagdahan baina. Tyimerei jixeer delgereige bolbol xuurai ulariliiji ba xysete halxiiji bii bolgono.

Kasablaankiin zyyn-urda baihan Beeni Mellaaliiin, Kasbaa, Tadliaa ba Kampmerçeendiin raioonuudta, tyimerhöö bolzo byxii tarilganuudanb gemtehen baina.

Tyryyşiin xojor raioonuudta, 50 miangan aakr tarilganuud xadaa galaar ezelegdebe, Kampmerçeendiiji toirood, 7 miilb bolxo rasstojaanida tarilgiiji ezelze, dyle badarhan baina.

Tyimerei yjede 18 xyn yxebe, 40 xyn huraggyigöer xosorbo.

Tyimer xadaa jixeşeg garza xebe. Galhaa bolzo gansaxanşji tarilganuud xosoroo bişe, tereşelen xeden miangan tolgoi eberte tomo malnuud ba xoni jamaad xosorhon baina.

Ijyyliiin 16. (TASS).

Худөө ажахын выставкын барялгын площадкануд дээрэ

Бvхэсоюзна хvдөө ажахын выставкын территори дээрэ hvvлшын барилгын хvдэлмэринvvд ябажа байна. Выставкын томохон павильон—„Зерно“ баригдажа дvvрээ. Тэрэнь 6 залтай. Стенднvvдтэнь—хvнэй бэеын тухай шэниицын ба ороohоной бухалнууд, тvрvv колхозуудай ба совхозуудай экспонадууд. Hайхан диаграммануд, паннонууд, электрофицированно картнууд натуральна экспонадуудтайгаа, манай ороной ороohо vйлэдбэрилэлгэдэхи угаа ехэ амжалтануудые демонстрировална.

Колхозуудай площадиин центртэ хvсэтэ фонтанай монтаж дvvрэжэ байна. Тэрэ болбол олон янзын сэсэгvvдээр хvреэлэгдэнхэй.

Мvн главна павильоной 50 метр башниин барилгань дvvрэжэ байна. Башня дээрэнь „Тракторист ба колхозница“ гэжэ угаа ехэ скульптур байгуулагдаа.

Багшанарай аттестаци дvvрэбэ

Багшанарай аттестаци эхилhээр гурбан жэл vнгэрhэн байна. РСФСР-эй hургуулинуудай 609 мянган багшанарhаа июлиин 1 хvртэр 603 мянган багшанарань аттестаци гараа. 306 мянган hургагшанарта багшанарай персональна нэрэ олгогдоhон байна.

247 мянган багшанар хадаа багшанарай hуралсалэй курс гараха уялгатайгаар, зааха боложо гараа. 22 мянган хvн hургуулиин хvдэлмэриhөө сvлөөлэгдэhэн байна.

ССР Союзай орденуудые ба медальнуудые барюулалга

Июлиин 15-ай vдэр, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй тvрvvлэгшэ нvхэр Калинин болбол хvдөө hургуулинууддахи багашуудые hургуулиин hуралсалай ба советскэ хvмvvжvvлгын хэрэгтэ эрхим hайн амжалтануудые туйлаhанай, hуралсалай хvдэлмэриие отличноор табиhанай, деревнидэхи общественнэ ажабайдалда активнаар хабаадаhанай тvлөө шагнагдаhан, хvдөө hургуулинуудай багшанарта орденуудые ба медальнуудые барюулаба.

Алтайска, Красноярска ба Приморско хизаарнуудай, Бурят-Монголой ба Коми АССР-эй, Свердловско, Новосибирскэ ба Кировскэ областинуудай хvдөө hургуулинуудай эрэгтэй ба эмэгтэй багшанар орденуудые ба медальнуудые абаба.

Шагнагдагшадай зvгhөө, ордентод—Антоненко, Горбачева, Долгих, Тимушева ба Барбасевич гэгшэд выступаалhан байна.

Мvн, ажахын хvдэлмэрилэгшэд орденуудые абаба.

Хилын саана

● Данцигта hvvлэй vедэ данцигска полициин 60 чиновнигууд арестовалагдаба.

● Таун городто (филлипинскэ) 50 мянган хvнэй хабаадалгатайгаар, хvдөө ажахын хvдэлмэришэдэй суглаан болобо. Суглаак, дээрэ „таряашадай национальна комитет“ hунгагдаба. Тус комитедэй секретарьта филлипинскэ элитэ коммунист Хуан фелео hунгагдаа.

● Заработна хvлэhэнэй багаhаа дулдыдаhан, Льежа райондохи бельгийскэ горнягуудай забастовкын тухай бельгийскэ хэблэл мэдээсэнэ.

● Hаяхан Мемеледэ фашистнуудай банданнуудаар, немец Воль хадаа өөрынгөө 12 наhатай хvбvvнтэеэ хамта шулуугаар алагдаhан байна. Алаhанайнь шалтагаан хадаа Воль болбол фашистскэ партида оро хоо арсаhан байгаа.

Социалистическэ соревнованиин результадта

Бурпотребкооперацин болбол Иркутскэ ба Читинскэ облпотребкооперацинуудые, Сталинска Гурбадугаар Табанжэлэй нэрэмжэтэ социалистическэ соревнованида уряалhан байна.

Гайхамшагта соревнованиин результадта, 16 райпотребсоюзуудhаа, 13-нь товарообородойнгоо планиие дvvргэhэн ба vлvvлэн дvvргэhэн байна. Тvрvv hуури эзэлэhэн райпотребсоюзууд гэбэл, Баргажанай РПС (тvрvvлэгшэнь Шелковников) товарообородойнгоо планиие 119 проц. дvvргээ. Хориин РПС (тvрvvлэгшэнь Мvvнкин) планаа 115 проц., Кяхтын РПС (тvрvvлэгшэнь Кривогорницин) товарообородойнгоо планиие 112 проц. дvvргэhэн байнад. Гэбэш hаа, зарим райпотребсоюзууд позорноор гэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Закаминай РПС (тvрvvлэгшэнь Фролов) товарообородойнгоо планиие 82 проц., Хойто-Байгалай РПС (тvрvvлэгшэнь Решетников) планаа 88 проц. арай гэжэ дvvргэбэд.

Соц. соревнованиин результадта, тvрvv стахановцууд ба ударнигууд олошороо. Кяхтын районой Субакто - Харьястын сельпогой продавец Б. Шагжеев болбол нэгэдэгээр квартал-айнгаа товарообородой планиие 120,6 проц. дvvргээ. Мvн тэрэшэлэн, Усть-Кяхтын сельпогой тvрvvлэгшэ Красиков хадаа планаа 105 проц. дvvргээ. Гадна, энэ сельподо дебиторой vри ба vрилтэнvvд vгы байна.

Республика соогоо бvхы бэлэдхэлгэнvvдэй планууд дvvргэгдэhэн ба vлvvлэн дvvргэгдэvэн байна гэбэл, гvрэндэ малнуудые худалдан абалгын планиие—100,2 проц. эбэртэ малнуудай араhа бэлэдхэлгын планиие 141,9 проц, бусад малнуудай араhа бэлэдхэлгын планиие—139,4 проц. ба нооhоной уялгата тушаалганнуудые—12[illegible] проц. дvvргэгдээ.

Гvрэнэй бэлэдхэлнvvдэй соревнованида Сэлэнгын РПС (тvрvvлэгшэнь Будаев тvрvv hуури эзэлэhэн байна. Кяхтын ба Тарбагатайн РПС-ууд энэ планнуудые саг соонь дvvргэбэ. Гэхэтэй хамта, манай республикын зарим райпотребсоюзууд, Пригородно районо[illegible] РПС (тvрvvлэгшэнь Загузин) ба Мухоршибэрэй РПС (тvрvvлэгшэнь Яньков) энэ хvдэлмэридэ позорноор гэгдэнэ.

Бэлэдхэлнvvдэй худэлмэриин талаар, зарим стахановцуу[illegible] ба ударнигууд эрхим образцvvдые харуулаа. Сэлэнгын аймагай, Оронгын сельпогой тvрvvлэгшын орологшо нvхэр Б. Амактуев хадаа потребкооперацин отчетно-выборн[illegible] кампаниин vедэ энэ хvдэлмэридэ томилогдоhон юм. Даагаhан хvдэлмэриие саг соо[illegible] ба эрхим показательтайгаа дvvргэбэ, малнуудые худалдаабалгын планиие 100 проц., эбэртэ малнуудай араhые бэлэдхэлгын планиие 230 проц., гахайн араhа бэлэдхэлгын планиие—320 проц., ангуудай араhа бэлэдхэлгын планиие—1[illegible] проц. дvvргэhэн байна.

Хоёрдохи хахаджэлэйнгэ планиие мvнөөнэйхиhөө доошо бэшэ дvvргэхэ ба Иркутск Читинскэ облпотребкооперацинуудтай соревнованида тvрvv hуури эзэлхын тvлөө бvхы илэлтануудаа, бэхижэлэхэ ёhотой.

Мvнөө, кооперацин хvдэмэрилэгшэдэй гол зорилгохадаа—vбэhэ хуряалгын кампанида, хvдэлмэришэдые бvхы хэрэгсэлтэ зvйлнvvдхангаха.

С. Коновалов

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Колхозууд ба колхоознигууд!

1. Сабшалангай газарhаа hайн ургасые туйлахаhаа гадна, vбэhөө hайн шанартайгаар хуряаха ба гутахагvйгээр хадагалха шухала.

2. Ногооe хагдаруулангvй, ехэнхи ногооной массова сэсэглэhэн vедэ сабшагты, ушарань, ногоон хагдархадаа, шэмэтэ зvйлнvvдынь бага болохо ба клетчаткань (ногооной буйлардаггvй хуби) ехэ болохо байна.

3. Сабшалга, тармалга ба бухаллалгын хоорондо 2-3 хоногhоо дээшэ забhар гаргажа болохогvй, сабшагдаhан vбэhые, хатамсаарань тармаха ба бухаллаха ёhотой. Бухаллалга ба hvрилэлгын хоорондохи забhарые 5-6 хоногhоо дээшэ болгохо ёhогvй. Бухаллагдаhаар 5-6 хоноод байhан vбэhэн hvрилэгдэхэ ёhотой. Бухалай vбэhые 1,5-2 центнерhээ бага бэшээр сомогты.

4. Убэhые, намагтай ба уhа гарадаг газарта hvрилжэ болохогvй, энээнhээ боложо, vбэhэн 15-20 процент хvртэр гутадаг—буритадаг байна. Vбэhөө гансал vндэр, хуурай газарта hvрилэгты.

5. Vбэhэ hvрилэхэдөө дооронь vбилтэ хэгты, хуурай газарта—20-30 сантиметр, набтар газарта—50 сантиметр хvртэр vбилтэ хэхэ, энээгээрээ, vбэhэнэйнгөө hуурриин доодо хажууе гуталгаhаа ба уhанай гаралгаhаа хамагаалха байнат. Vбилтын тула монсогор модо, hургааг, бургааhа, хуушан hолоомо ба бэшэдые хэрэглэжэ болохо.

6. hvриин стандартна хэмжvvрые сахигты, энээгээр, vбэhэнэйнгөө точно учет багсааха ба vбэhэнэй шанарынь vлээхэ аргабайдал олохо. Hvриингөө хэмжvvрые иимээр байгуулагты: утань 20 метр, газарараа vргениинь 4 метр, газарhаа дээшэ 3,5 метр газарта vргэниинь—5 метр ба оройнь нюруу хvртэр vндэрынь 6,5 метр Шиигтэй vбэhые хvндылөөд hvрилэгты.

7. Убэhөө hvрилhэнэйнгөө hvvлээр 10-15 хоног vнгэрhэн хойно, няктаржа hуугаад байхадань, hvриеө ба оройеынь заhаха, нvхэ hvбэ, хонхорхой гаргажа болохогvй. Энээгээрээ бороогой, саhанай уhанай нэбтэрэлгэhээ vбэhэө аршалхат.

8 Бороогой ба саhанай уhанай урдахын тулада hvриеө тойруулаад, 50 сантиметр vргэнтэй, 40 сантиметр гvнтэй канав малтажа, саhанай ба бороогой уhые урадхуулаха.

9. Vбэhөө hvрилэхэдөө элдэб янзын vбэhэнэи группые (добын, набтар газарай, намагай, ойн) холихогvй, илангаяа намагай ба ойн vбэhэ. Энээнhээ боложо, vбэhэнэй шанар муудадаг байна.

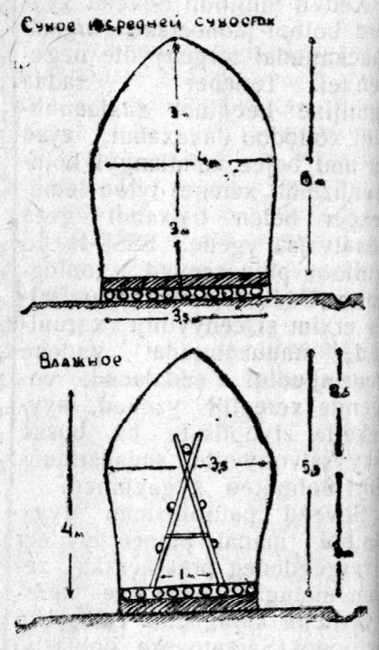

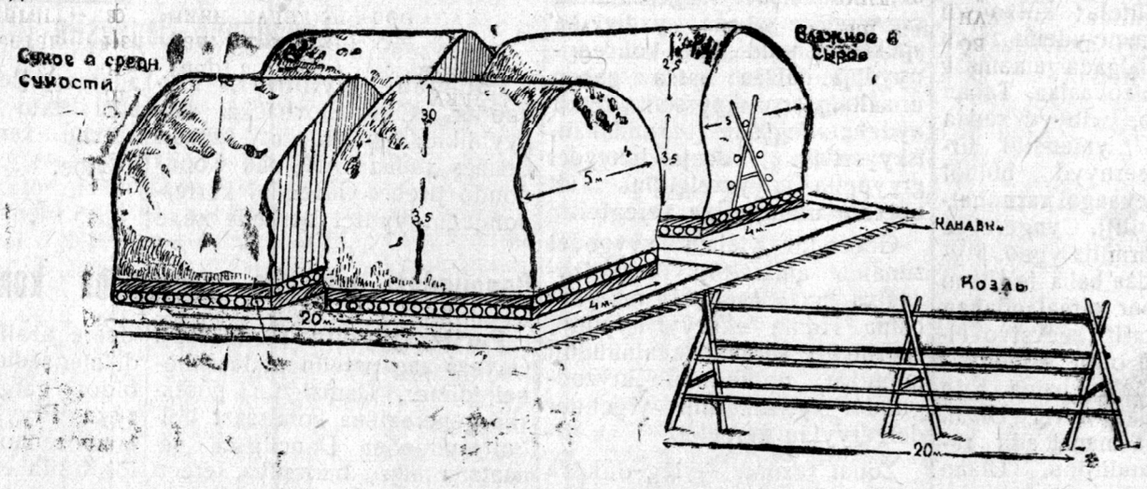

10. hvрилэжэ байhан vбэhөө hvниин сагта хvсэд дууhангvй бv орхигты, hvрииинтнай зосоонь уhан тогтохо hvрилэлгөө заагvй нэгэ vдэр дvvргэхэ хэрэгтэй. Иимэhээ, hvрилэгшэдэй ба vбэhэ шэрэгшэдэй бригадые укомплектовалха хэрэгтэй. Хэрбээ hvриhөө vбэhэ шэрэхэдээ нэгэ vдэр соо дvvргэхэгvй байгааhаа, нэгэ vдэр шэрэжэ хvшэхэрхөөр, hvриhөө hvхөөр сабшажа абагты.

11. Сабшалангайнгаа газарые хоротой ба муу ногоонhоо сэбэрлэгты, эдэ хадаа vбэhэнэй шанар муудуулдаг ба мал эдеэлvvлхэдэ ехэ муу байна. Хоротой ба муу ногооной нэрэнvvдые ба vнгэ зvhэнvvдынь райнно, участково агрономуудhаа, зоотехнигvvдhээ, ветврачуудhаа медэжэ абагты.

12. Бэлэдхэлэй vбэhэ Заготсенын пунктдэ hайн шанартайгаар абаашагты.

„Бурзаготсено“

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Теле фоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 8-23, Сельхозотдел — 7-55, Промотдел — 5-07.

ЗИАССР-ай НКПП-ай типографи. Уполглавлит № 1105